

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์ ครั้งที่ ๑
“การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม“
The 1st National Conference on Research for Development,
Dissemination and Modern Technology Relaying to Society
Phanomwan College of Technology

16-17 กรกฎาคม 2559
ณ โรงแรมสีมาธานี นครราชสีมา

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

ร่วมกับ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
กระทรวงอุตสาหกรรม
หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา
สมาคมนักวิจัย

กลุ่มวิชาที่นำเสนอผลงานวิจัยทั้งภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์

- กลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ เศรษฐศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

เรื่อง ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ

ระดับชาติ ครั้งที่ 1

“การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม”

ณ โรงแรมสีมาธานี จ.นครราชสีมา

Phanomwan College of Technology

The 1st National Conference on Research for Development,

Dissemination and Modern Technology Relay to Society

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์กำหนดให้มีการจัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์ “การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม” ประกอบด้วย

3. งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์(Humanities, Social Sciences and Economics)
4. งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology)

ซึ่งกำหนดจัดขึ้น ในวันที่ 16-17 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เวลา 08.00 – 18.00 น. ณ โรงแรมสีมาธานี เพื่อให้การจัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติดังกล่าว ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ ดังต่อไปนี้
ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. ศาสตราจารย์.ดร.นพ.ธัมมทัตต์ นรรัตน์วันชัย	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ อมตฉายา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ชันติโกมล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี รอดจากภัย	มหาวิทยาลัยบูรพา
5. ดร.ภก.กานต์ วงศ์สุภสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
6. ดร.ยงยุทธ สงวนชม	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์

1. ศาสตราจารย์.สุมาลี สังข์ศรี	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งโรจน์ พุ่มรีว	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
3. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤตกรณ์ ประทุมวงษ์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
6. รองศาสตราจารย์ ดร. ธัญปวีณ์ รัตน์พงศ์พร	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
7. รองศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ วิไลนุช	มหาวิทยาลัยหอการค้า

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

8. รองศาสตราจารย์ ประทุมวรรณ อุดมสุวรรณกุล	ข้าราชการบำนาญ
9. รองศาสตราจารย์ บุศย์ วิสุทธิ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
10. รองศาสตราจารย์ นียดา สวัสดิพงษ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
11. รองศาสตราจารย์ วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
12. รองศาสตราจารย์ ดิเรก ทองอร่าม	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ กุลสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิก	มหาวิทยาลัยศิลปากร
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพิธาร์ ธารักษ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาภร ภิญโญมิตรจินดา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดิมา พลับพลึง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยพงศ์ พลับพลึง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ จันทร์ดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนสิณี บุญมีศรีสง่า	มหาวิทยาลัยศิลปากร
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพร หาญสันติ	มหาวิทยาลัยเกษตร
23. อาจารย์ ดร.วรัชพร อารยะพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24. อาจารย์ ดร.ประไพพิมพ์ สุธีวสินนนท์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
25. อาจารย์ ดร.ปิยพล ไพรจิตร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
26. อาจารย์ ดร.จิตพนธ์ ชุมเกตุ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
27. อาจารย์ ดร.สิริชัย ดีเลิศ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
28. อาจารย์ ดร.ปวีณ นราเมธกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
29. อาจารย์ ร้อยตรี ดร.บุญช่วย แจ้งเวชฉาย	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
30. อาจารย์ ดร. กานต์ ศรีวิภาสถิต	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
31. อาจารย์ ดร.ปิยะ นาควัชระ	มหาวิทยาลัยบูรพา
32. อาจารย์ ดร.ยุทธภูมิ มีประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
33. อาจารย์ ดร.วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
34. อาจารย์ ดร. เพชรรัตน์ เจริมรอด	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
35. อาจารย์ ดร.พิสิษฎ์ มณีโชติ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
36. อาจารย์ ดร. จุไรรัตน์ ดวงจันทร์	วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า
37. อาจารย์ ดร.สมปอง รักษาธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
38. อาจารย์ ดร.ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
39. ดร.ณรงค์ ศรีเกรียงทอง	บริษัท โมเดิร์นคาสอินเตอร์เนชั่นแนลคอสเมติกส์ จำกัด
40. ดร.จงชัย ทองมา	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
41. ดร.บุรณิน รัตนสมบัติ	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
42. ดร.กฤษฎา โสภา	บริษัท อ่าพลฟูดส์ โพรเซสซิ่ง จำกัด
43. ดร.กาญจน์พันธ์ โอบารกิจไพบูลย์	บริษัท เอชจีเอสที ประเทศไทย จำกัด

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อุ่นเรือน	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ ลีอมงคล	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
3. ดร.พิชัย สารภักดิ์	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
4. ดร.พีรพงษ์ ตั้งก้องเกียรติ	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. พิจารณาผลงานจากผู้นำเสนอบทความเพื่อนำเสนอแบบบรรยาย หรือ โปสเตอร์
2. ทำรายงานสรุปผลเสนอต่อที่ประชุมกองบรรณาธิการและคณะกรรมการจัดประชุม

สั่ง ณ วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ.2559

(ดร.พิสิษฐ์ ศิริรักษ์)

อธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

**การใช้นวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชน
กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา
Social Innovations for Make Income to the Community Enterprise:
A Case Study of Community Enterprise of Food Processing Sa Phatthana
Sub-district**

วิไลรัฐ ผึ้งไผ่งาม* สุรภัทร์ พิไชยแพทย์**

WILAIRAT PHUNGPHAINGAM* SURAPAT BHICHAIBADE**

บทคัดย่อ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบของวิสาหกิจชุมชนที่มีการใช้นวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา เป็นวิจัยคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ คือ ประธานกลุ่มและสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา

จากผลการศึกษาพบว่า วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา เป็นการรวมกลุ่มของประธานกับกลุ่มชาวบ้านที่เคยทำงานด้วยและชาวบ้านในชุมชนที่ว่างงาน เริ่มต้นจากการลงทุนซื้อก้อนเห็ดนางฟ้าภูฐานมาเปิดดอกเอง ต่อมาได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ก้อนเห็ดขึ้นเองทำจากขี้เลื่อยเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพาะเห็ดเพิ่มอีกหลายชนิด รวมทั้งมีการนำเห็ดสดมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารต่างๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า รายได้หลักๆของวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มาจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารภายใต้ตราสัญลักษณ์ทางการค้า Happy Life Farm ซึ่งทำให้คนในชุมชนที่ว่างงานมีงานประจำและมีรายได้ที่มั่นคง นอกจากนี้ยังทำให้วิสาหกิจชุมชนมีเงินเข้ามาหมุนเวียน แต่วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนายังมีปัญหาในด้านการตลาดของช่องทางจำหน่ายและปัญหาในด้านการผลิต

คำสำคัญ: นวัตกรรมทางสังคม / วิสาหกิจชุมชน

* นักศึกษา สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

** อาจารย์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

Abstact

The objective of this study is to study community enterprise pattern to use social innovations for making income to the community enterprise, a case study of community enterprise of food processing Sa Phatthana sub-district. This research is qualitative research and an in-depth interview; main contributor is community enterprises of food processing Sa Phatthana sub-district.

As studied, community enterprises of food processing Sa Phatthana sub-district is president integrate with villager who has ever do the pond of frogs and fish and people in the community who are unemployed. They invest to buy oyster mushroom for cultivate then they can develop sperm of mushroom from saw dust to reduce cost of production and they have cultivate other mushroom. And they have processing mushroom to add value of products. The main income of community enterprises are come from the processed products, under the trademark "Happy Life Farm". In addition the problems and threats to community enterprises are the marketing places and production.

Keywords: Social Innovations / Community Enterprise

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

บทนำ

ปีพ.ศ. 2540 ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เกิดวิกฤตเศรษฐกิจฟองสบู่แตก ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจอยู่ในขั้นติดลบ กระทบกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศให้มีการเติบโต หลังจากเกิดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจปีพ.ศ. 2540 ทำให้คนไทยระดับกลางและระดับล่างมีคุณภาพชีวิตที่ต่ำลง เกิดภาวะข้าวยากหมากแพง มีจำนวนคนจนเพิ่มมากขึ้น มีความไม่เท่าเทียมกันในการกระจายรายได้ รัฐบาลจึงให้ความสนใจกับวิสาหกิจชุมชน โดยมองว่าเป็นแนวทางที่จะสามารถแก้ไขปัญหาคิวความยากจนและเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของสังคมและชุมชนให้มีความยั่งยืน

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ให้มีการส่งเสริมความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการสร้างรายได้ รวมถึงการช่วยเหลือกันของคนชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองและมีความเข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 มีจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการอยู่ดีมีสุข ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่

เน้นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชนและพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ พัฒนามาตรฐานสินค้า สร้างตราสินค้า รวมถึงพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการหลายของชุมชน (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549)

ซึ่งวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลระแพพัฒนา เป็นหนึ่งในวิสาหกิจชุมชนที่มีระบบการบริหารจัดการภายในที่ดี ได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนหมุนเวียนภายใต้การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่น รวมทั้งได้รับการสนับสนุนสินเชื่อจากเอสเอ็มอีแบงก์ มาใช้เป็นทุนหมุนเวียนทรัพยากรหลักของชุมชน คือ การเพาะเห็ดหลากหลายชนิดแบบไร้สารเคมี ชุมชนได้มีการแปรรูปสินค้าที่มีอยู่เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าจนได้จัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนโดยสินค้าหลักๆที่มีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ มีทั้งอบกรอบอบแห้ง และทำเป็นเครื่องดื่ม (จิรวรรณ โจรนพรทิพย์, 2557)

วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลระแพพัฒนา ได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ โดยการแปรรูปของ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ผลิตภัณฑ์เดิมมาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งเป็น การนำนวัตกรรมทางสังคมหรือการสร้าง แนวคิดใหม่ๆ ที่ใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่ แล้ว โดยใช้ความสามารถในการสร้างสรรค์ ให้ มีความ แตกต่าง ไป จาก สิ่ง เดิม (International Forum for Social Innovation, 2007) และมีจุดมุ่งหมายโดย การตอบสนองความต้องการของสังคมและ ทำเพื่อสังคมเป็นหลัก (Mulgan, Tucker, Ali, and Sanders, 2007)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง รูปแบบของวิสาหกิจชุมชนที่มีการใช้ นวัตกรรมทางสังคมและศึกษาการใช้ นวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับ วิสาหกิจชุมชนของวิสาหกิจชุมชนแปรรูป ผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา เพื่อให้ เห็นว่าวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อาหารตำบลสระพัฒนา ที่มีการแปรรูปจาก ทรัพยากรหลักของชุมชนสามารถเพิ่มมูลค่า ให้กับสินค้าและสามารถสร้างรายได้ให้กับ ชุมชนในระยะยาวได้

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบของวิสาหกิจชุมชนที่ มีการใช้นวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ ให้กับวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา วิสาหกิจ ชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระ พัฒนา

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากร ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ประธานกลุ่มและสมาชิกของวิสาหกิจชุมชน แปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา 109 หมู่ 9 ตำบลสระพัฒนา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 73180
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาการใช้ นวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับ วิสาหกิจชุมชน ของวิสาหกิจชุมชนแปรรูป ผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา
4. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการ ดำเนินงานตั้งแต่เดือน มีนาคม 2559 ถึง พฤษภาคม 2559

ประโยชน์ในการวิจัย

1. เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษา และต้องการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบ ของวิสาหกิจชุมชนที่มีการใช้นวัตกรรมทาง สังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชน
2. เพื่อให้เป็นแนวทางต่อผู้ที่ต้องการพัฒนา วิสาหกิจชุมชนโดยการใช้ นวัตกรรมทาง สังคมให้วิสาหกิจชุมชนมีความยั่งยืน

บททวนแนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษากการวิจัย เรื่อง การใช้นวัตกรรมทาง สังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชน ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสาร งานวิจัย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อมาประกอบในการศึกษาโดย
แบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

ส่วนที่ 1 วิสาหกิจชุมชนที่มีการใช้

นวัตกรรมทางสังคม

ความหมายของนวัตกรรมทางสังคม

สุวจิตและกฤษณี (2547) ได้ให้ความหมายว่า นวัตกรรมทางสังคม คือแนวคิด กระบวนการ หรือรูปแบบใหม่ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือการพัฒนาสังคม

International Forum for Social Innovation (2008) ได้ให้ความหมายว่า นวัตกรรมทางสังคม หมายถึง การสร้างสรรค์พฤติกรรมทางสังคมให้แตกต่างไปจากแบบเดิมในทุกๆด้าน โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงสภาพบทบาทและการสร้างสิ่งที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพของสถาบันทางสังคม

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า นวัตกรรมสังคม เป็นการนำแนวคิดใหม่ๆ หรือการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วมาพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ๆและแนวทางใหม่ๆที่สามารถทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (2548) ได้ให้ความหมายของคำว่าวิสาหกิจชุมชน

หมายถึง กิจการของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือทำการอื่นที่ดำเนินการโดยคนในชุมชน ที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการ เพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเอง ชุมชนหรือสังคม

เสรี พงศ์ พิศ (2552) ได้ให้ความหมายว่า วิสาหกิจชุมชนเป็นแนวคิดที่มุ่งการแปรรูปผลผลิตหรือสร้างสรรค์สินค้าโดยคนในชุมชน เพื่อสำหรับการบริโภค การสร้างรายได้ให้กับชุมชน หรือการช่วยเหลือกันของคนในชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้และสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนของตนเอง

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า วิสาหกิจชุมชน คือ การร่วมมือกันของคนในชุมชนผลิตสินค้าหรือทำการอื่นๆ ซึ่งดำเนินการโดยคนในชุมชน มีการช่วยเหลือกัน มีความผูกพันกัน เพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเอง ชุมชน หรือสังคมและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ส่วนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุดาณี คาดีและคณะ (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการองค์ความรู้เพื่อขยายผลการผลิตแปรรูปน้ำมันงาปลอดสารเคมีสู่วิสาหกิจชุมชนพึ่งตนเอง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลวิจัยพบว่าการปลูกงาและสกัดน้ำมันงา เป็นภูมิปัญญาชาวไทยใหญ่ที่

การประชุมวิชาการแสดงผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ได้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ได้เรียนรู้และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการปลูกองและสกัดน้ำมันจากแบบเดิม ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางสังคมในการพัฒนากระบวนการสกัดน้ำมันโดยใช้ครกไม้โดยแรงจากสัตว์ มาเป็นสกัดน้ำมันโดยใช้ครกไม้กับพลังงานไฟฟ้า ทำให้วิสาหกิจชุมชนสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ชุมชนและยังเป็นวิสาหกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเอง

ขวัญฤดี ต้นตระกูลบัณฑิตย์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องศักยภาพธุรกิจชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าปัญหาที่สำคัญของธุรกิจชุมชน คือ ขาดแคลนเงินทุนและตลาดจำหน่ายสินค้า ซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเอง จึงส่งผลต่อศักยภาพ และความสำเร็จของผู้ประกอบการ หากภาครัฐและเอกชนช่วยสนับสนุนนโยบายและวิธีการช่วยเหลือด้านการจัดการหาเงินทุน ตลอดจนให้ความรู้ด้านการตลาดและกระตุ้นให้เกิดการนำความรู้ไปปฏิบัติจะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาได้

วิธีการดำเนินงานวิจัย

กรณีศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้นวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชนกรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา ใช้วิธีการวิจัยเชิง

คุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้นวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งการศึกษาจากข้อมูลภาคสนาม(Field Study) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบ Snow ball โดยสัมภาษณ์ประธานและสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ คือ ประธานกลุ่มของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา ผู้วิจัยเลือกผู้ให้สัมภาษณ์โดยใช้หลักการเลือกเชิงทฤษฎี ลักษณะของวิธีการนี้ผู้วิจัยไม่กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์สามารถให้ข้อมูลตรงตามที่คุณวิจัยกำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุมมากที่สุด โดยคำถามจะมีลักษณะแบบปลายเปิด (Open-ended Question) ซึ่งให้อิสระกับผู้ตอบคำถามการวิจัยได้แสดงความคิดเห็น

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

2. อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสัมภาษณ์ สุ่มจดบันทึก ปากกา เครื่องบันทึกเสียงและกล้องถ่ายภาพเพื่อเก็บบรรยากาศ

การตรวจสอบความเชื่อมั่น

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของข้อมูลใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) โดยตรวจสอบด้านข้อมูลในเรื่องของเวลา สถานที่ และตรวจสอบด้านผู้วิจัยว่าได้ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนอย่างไร แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ว่าเป็นข้อมูลที่ตรงกันหรือไม่อย่างไร ในส่วนของข้อมูลที่ขาดความน่าเชื่อถือจะไม่นำมาใช้และถ้าได้ข้อมูลไม่พอจะต้องเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ คือ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ เอกสาร งานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการดำเนินการศึกษาวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อให้ทราบถึงการใช้นวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชน
2. การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ คือ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา โดยใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น คือ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะวิเคราะห์ไปพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูล โดยจะนำข้อมูลที่ได้มาจัดแยกเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นต่างๆ และพิจารณาข้อมูลที่ได้ว่ามีความสมบูรณ์เพียงพอที่จะตอบคำถามได้หรือไม่ และหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด
2. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล คือ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลและบันทึกข้อมูลอย่างละเอียดจากการสัมภาษณ์ แล้วนำไปแยกเป็นประเด็นต่างๆ และวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดเพื่อหาข้อสรุป
3. นำข้อสรุปไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งก่อนนำไปจัดทำเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาเรื่องการใช้นวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชนกรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา งานวิจัยดังกล่าวนี้พบว่า

รูปแบบของวิสาหกิจชุมชนที่มีการใช้นวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชน

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับคุณธนัส รัตนแสงศรี ผู้ก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา ซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนเมื่อปีพ.ศ. 2547 ก่อนทำฟาร์มเห็ดเคยทำบ่อกบบ่อปลามาก่อน ซึ่งลักษณะการทำบ่อกบบ่อปลาต้องดูแลอย่างใกล้ชิดและมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก เช่น ช่วง(ของอายุ)การให้อาหารของปลาและกบ คุณธนัสกล่าวว่าจะไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ดีพอ รวมถึงขนาดของกบและปลาต่อตารางลูกบาศก์เมตรของบ่อเลี้ยง ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จ สาเหตุที่ไม่ทำต่อ เนื่องจากการศึกษาข้อมูลของการเลี้ยงกบและปลา รวมถึงผลประโยชน์ค่าตอบแทนได้น้อยกว่าการเพาะเห็ดเห็ดจึงหันมาทำฟาร์มเพาะเห็ด และมีพื้นที่ในการทำที่เหมาะสม ทำให้ต้นทุนในการลงทุนน้อย จึงได้รวมกลุ่มกับชาวบ้านที่เคยร่วมงานและชาวบ้านในชุมชนที่ว่างงาน ทำให้เป็นการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชน ทำให้ชาวบ้านมีรายได้ที่มั่นคงและมีงานทำเป็นหลักแหล่งไม่ต้องรับจ้างงานทำ ในช่วงแรกยังไม่ค่อยมีความรู้เรื่องการเพาะเห็ดมากจึงเริ่มต้นลงทุนซื้อก้อนเห็ดนางฟ้าภูฏานมาเปิดดอกเอง ต่อมาได้มีการพัฒนาผลิตก้อนเชื้อเห็ดเองทำจากขี้เลื่อย เพื่อลดต้นทุนการผลิต พร้อมกับปลูกเห็ดเพิ่มอีกหลายชนิด เช่น เห็ดหลินจือ เห็ดโคน เห็ดนางรม และเห็ดฮังการี รวมทั้งมีการนำเห็ดสดมาแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

ให้กับสินค้า รายได้หลักๆของวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มาจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร ภายใต้ตราสัญลักษณ์ทางการค้า Happy Life Farm ที่ได้มาตรฐานตามหลักการจีเอ็มพี สินค้าที่มีการแปรรูปมีเห็ดทอดกรอบ เห็ดนางฟ้าภูฏานแปรรูปหรือปรุงรสสมุนไพร เห็ดนางรมฮังการีสามรส ราคากล่องละ 60 บาท และผลิตภัณฑ์น้ำเห็ดหลินจือ ขวดละ 25 บาท เป็นต้น นอกจากนี้วิสาหกิจชุมชนยังได้รับการสนับสนุนโรงพลังงานแสงอาทิตย์ จากกระทรวงพลังงานจังหวัดนครปฐม ซึ่งโรงพลังงานแสงอาทิตย์ช่วยให้การอบเห็ดให้มีคุณภาพ ไร้อาการเค็ม อีกทั้งยังช่วยลดภาวะโลกร้อนจากการใช้ก๊าซหั่นมาใช้พลังงานแสงอาทิตย์ นอกจากนี้ยังทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงและยังได้สินค้าที่ปลอดภัยอีกอีกด้วย

วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนา ดำเนินงานด้วยคนในกลุ่มทั้งหมดตั้งแต่ขั้นตอนการเพาะเห็ด กระบวนการผลิต จนถึงการส่งมอบสินค้า ซึ่งขั้นตอนการเพาะเห็ด เริ่มจากการทำก้อนเชื้อเห็ด บรรจุขี้เลื่อยพร้อมสารอาหารของเห็ดลงในถุงแล้วนำไปนึ่งประมาณ 4 ชั่วโมง แล้วพักทิ้งไว้จนเย็น จากนั้นนำเชื้อเห็ดที่เราจะปลูกมาหยอดก้อนแล้วนำเข้าโรงพักบ่มประมาณ 1 เดือน ให้เชื้อเห็ดที่มีลักษณะใยสีขาวขึ้นเต็มถุงก่อนจะเปิดดอก หลังจากเก็บ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
 The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

เห็นก็นำไปตากในโรงพลังงานแสงอาทิตย์ ก่อนจะแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆนำออกขาย กระบวนการต่างๆในวิสาหกิจชุมชนได้รับมาตรฐานการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุขในด้านวิธีการผลิต ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตและวิธีการเก็บรักษาอาหาร นอกจากนี้ยังได้รับการรับรองมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP พืช) มาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์และมาตรฐานวิธีการที่ดีในการผลิตตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (GMP) ในขณะที่เดียวกันวิสาหกิจชุมชนมีการดูแลสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดีทำให้ขึ้นชื่อว่าเป็นวิสาหกิจชุมชนสีเขียว

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ปัญหาของวิสาหกิจชุมชนได้ว่า 1) มีปัญหาด้านการตลาดช่องทางการจัดจำหน่าย คือ สินค้ายังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ส่วนช่องทางการจัดจำหน่าย เนื่องจากทางวิสาหกิจชุมชนมีทางเลือกช่องทางการจัดจำหน่ายไม่มาก ทำให้ไม่มีเครือข่ายในการจำหน่ายสินค้าที่ดี ส่วนใหญ่จะจัดจำหน่ายสินค้าโดยตรง 2) มีปัญหาด้านการผลิต วิสาหกิจชุมชนจะแปรรูปสินค้าโดยทำตามการสั่งซื้อ(Made to Order) ทำให้ไม่มีการผลิตตลอดเวลาหรือต้องรอการสั่งซื้อถึง

จะทำการผลิตและเรื่องของระยะเวลาการผลิตกับความต้องการในการซื้อก่อนซื้อเห็นไม่สอดคล้องกัน เนื่องจากพื้นที่ในการจัดเก็บมีไม่เพียงพอ ซึ่งการบ่มก่อนซื้อเห็นจะต้องใช้ระยะเวลาจนถึง 1 เดือน ทำให้เวลาขายได้ปริมาณน้อยครั้งหรือไม่เพียงพอกับความต้องการตลาด

สรุป

ประธานกลุ่มของวิสาหกิจชุมชนเลือกทำฟาร์มเห็ด เพราะมีพื้นที่ในการทำที่เหมาะสม ซึ่งแต่ก่อนเคยเป็นพื้นที่ทำปอกบบอบปลา ทำให้ต้นทุนในการลงทุนน้อย จึงได้รวมกลุ่มกับชาวบ้านที่เคยร่วมงานและชาวบ้านในชุมชนที่ว่างงาน เป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชน ทำให้ชาวบ้านในชุมชนมีรายได้ที่มั่นคงและมีงานทำเป็นหลักแหล่ง โดยเริ่มต้นลงทุนด้วยการซื้อก้อนเห็ดนางฟ้าภูฐานมาเปิดดอกเองก่อนจะพัฒนาทำก้อนเห็ดเองและเริ่มเพาะเห็ดอีกหลายชนิด จากนั้นได้มีการนำเห็ดสดมาแปรรูปเป็นสินค้าที่หลากหลายภายใต้ตราสัญลักษณ์ทางการค้า Happy Life Farm ทำให้ช่วยเพิ่มมูลค่าของสินค้าและยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้วิสาหกิจชุมชนยังมีปัญหาด้านการตลาดช่องทางการจัดจำหน่าย สินค้ายังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้างและมีช่องทางการจัดจำหน่ายน้อย อีกทั้งมีปัญหาด้านการผลิตใน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

เรื่องของเวลาที่ต้องรอทำตามคำสั่งการสั่งซื้อ และการเพาะก้อนเชื้อเห็ดต้องใช้เวลานาน มีพื้นที่จัดเก็บน้อย ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการตลาด

อภิปรายผล

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า วิชาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร ตำบลสระพัฒนามีการใช้นวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ให้กับวิชาหกิจชุมชน โดยประสานกลุ่มรวมกลุ่มกับชาวบ้านที่เคยร่วมงานกันและชาวบ้านในชุมชนที่ว่างงานเพื่อทำฟาร์มเพาะเห็ด ซึ่งเป็นการสร้างอาชีพให้กับชาวบ้านในชุมชนและยังสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับชาวบ้านในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศตามกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 มีจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิต โดยมีการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการในชุมชน พัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับ ความหลากหลายของชุมชน กลุ่มวิชาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ตำบลสระพัฒนา เริ่มต้นลงทุนด้วยการซื้อก้อนเห็ดนางฟ้า ภูฎานมาเปิดดอกเอง ก่อนจะพัฒนาทำก้อนเชื้อเห็ดเองและเริ่มเพาะเห็ดอีกหลายชนิด จากนั้นได้มีการนำเห็ดสดมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่หลากหลายภายใต้ตราสัญลักษณ์ทางการค้า Happy Life Farm ซึ่ง

ทำให้ช่วยเพิ่มมูลค่าของสินค้าและยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในกลุ่มวิชาหกิจชุมชน รวมถึงเป็นรายได้หลักที่ทำให้ชุมชนมีเงินหมุนเวียน ตรงกับแนวคิดการใช้ความสามารถในการสร้างสรรค์ให้มีความแตกต่างไปจากสิ่งเดิม (International Forum for Social Innovation, 2007) และมีจุดมุ่งหมายโดยการตอบสนองความต้องการของสังคม (Mulgan, Tucker, Ali, and Sanders, 2007)และงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุตาณี คาคดีและคณะ (2547) ที่มีการใช้การใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางสังคมในการสร้างรายได้ให้กับวิชาหกิจชุมชน

ข้อเสนอแนะงานวิจัย

วิชาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารตำบลสระพัฒนาควรขยายฐานลูกค้าและเจาะกลุ่มตลาดลูกค้าให้กว้างขึ้น ออกแสดงสินค้าตามสถานที่ต่างๆ หรือทำโฆษณาผ่านสื่อออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ค บนเว็บไซต์ เป็นการสร้างช่องทางการจำหน่ายอีกทางหนึ่งและขอความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือเอกชนด้านการจัดการหาเงินทุนและความรู้ทางด้านการตลาด

ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป

- 1) สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาก่อนนำนวัตกรรมทางสังคมมาใช้ในการสร้างรายได้ให้กับวิชาหกิจชุมชน ควรศึกษาวิชาหกิจชุมชน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
 The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

อื่นๆ ที่มีรูปแบบการใช้งานนวัตกรรมทางสังคมที่แตกต่างกันออกไป เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่มีการนำนวัตกรรมทางสังคมไปใช้ เพื่อก่อให้เกิดผลดีต่อการทำวิสาหกิจชุมชนในสมัยใหม่ โดยมีการคำนึงถึงชุมชนรอบข้าง เช่น การสร้างรายได้ให้กับชุมชนสามารถทำให้ชุมชนอยู่รอดได้

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2548). วิสาหกิจชุมชน.กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
 ขวัญฤดี ตันตระกูล. (2548). ศักยภาพธุรกิจชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2549). แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10: สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
 จีรวรรณ โรจนพรทิพย์.(2557). เทคโนโลยี

เกษตร. ค้นเมื่อ 17 เมษายน 2559, จาก http://www.technologychaoban.com/news_detail.php?tnid=1091
 สุดาณี คาคีและคณะ. (2547). รายงานวิจัย : การจัดการองค์ความรู้เพื่อขยายผลการผลิตและแปรรูปน้ำมันงา(อีดงา)ปลอดสารเคมีสู่วิสาหกิจชุมชนพึ่งตนเองอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะที่1. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย.
 สุวจิ กู๊ด และ กฤษณ์ พงศ์พิรุฬห์. (2547). อ้างอิงถึงในสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.นวัตกรรมสังคม: ทางเลือกเพื่อประเทศไทยรอด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ดี.
 เสรี พงศ์พิศ. (2552). คู่มือทำวิสาหกิจชุมชน. กรุงเทพฯ : พลังปัญญา.
 สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2548). พระราชบัญญัติส่งเสริม วิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์.
 International Forum for Social Innovation. (2008) . Homepage, from

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

[http://www.continents.com/FIIS.h](http://www.continents.com/FIIS.htm)

tm

Mulgan G., Tucker S., Ali R., and

Sanders, B. (2007). Social

Innovation: What Is It, Why It

Matters, and How it Can Be

Accelerated, from

[http://youngfoundation.org/publi](http://youngfoundation.org/publications/social-innovation-what-it-is-why-it-matters-how-it-can-be-accelerated/)

[cations/social-innovation-what-it-](http://youngfoundation.org/publications/social-innovation-what-it-is-why-it-matters-how-it-can-be-accelerated/)

[is-why-it-matters-how-it-can-be-](http://youngfoundation.org/publications/social-innovation-what-it-is-why-it-matters-how-it-can-be-accelerated/)

[accelerated/](http://youngfoundation.org/publications/social-innovation-what-it-is-why-it-matters-how-it-can-be-accelerated/)